

ŽANETA RADEVSKA SPIOVSKA

VEREINT LINOLSCHNITTE LITHOGRAPHIEN TEXTILUNIKATE

ДРУЖЕЊЕ ЛИНОРЕЗИ ЛИТОГРАФИИ ТЕКСТИЛНИ УНИКАТИ

17. 06. 2005 – 30. 06. 2005 PRIMA CENTAR BERLIN

15. 07. 2005 – 31. 08. 2005 МУЗЕЈ НА СОВРЕМЕНА УМЕТНОСТ

METAMORPHOSEN IN DENEN DAS LEBEN WÄCHST – Das grafische Schaffen der Zaneta Radevska Spirovska entwickelt sich in zwei thematischen Serien: die vorausgegangenen „Räumlichen Metamorphosen“ in Linolschnitt und die neueste Serie „Identität“ in lithographischer Technik.

Die Serie „Metamorphosen“: In der abschliessenden Ausführung werden sie zu dicht besiedelten Kompositionen, verwoben in eng aneinander gedrängten Linienstrukturen und intensiven koloristischen Tönen, expressiv stilisierten Formen und geometrischen Raumflächen. Sie besitzen kein dominantes Element, sondern bieten sich dem Betrachter mit ihrer gesamten expressiven, geometrisch schwingenden Oberfläche und skizzenhafter Figuration dar. Die Metamorphose spielt sich hauptsächlich in der Struktur der zeichnerischen Elemente ab, (dominantes Weiss, schwarz-weisse, ein-oder mehrfarbige Elemente). Weiter ist sie zu verfolgen in der Komposition selbst, in der dieselben Gestaltungselemente in unterschiedlichen räumlichen Positionen wiederholt werden, und schliesslich geschieht sie in den Übergängen und dem Vermischen der Elemente von Komposition zu Komposition. Weitergeführt wird sie im Bereich der technischen Ausführung an sich, mit aufeinanderfolgenden zergliederten Gravierungen des thematischen Gedankens auf mehreren grafischen Platten, die nach ihrem Druck selbständige grafische Blätter – „Fresken“ genannt - darstellen: sie zeigen den „Weg von der Quelle bis zur Mündung“, auf. Die Metamorphose wird schliesslich auch auf genereller thematischer Ebene behandelt, wie das der Fall im Zyklus der vier Jahreszeiten geschieht.

Ersichtlich hierin ist die konsequente Absicht der Künstlerin, den vielschichtigen Kontrast der Elemente und die expressive Kraft der netzförmigen Geometrie zu verwirklichen, ein Resultat, welches gekonnt auf das textile Design übertragen worden ist.

Der Einsatz klassischer Grafiktechniken in unikatnen Textilkreationen ist seit geraumer Zeit ein sinnvoll eingesetztes Projekt auf der Ebene höchsten persönlichen kreativen Engagements. Anwendung finden sie bei Naturmaterialien wie Seide und Leinen. Die Kreationen von Zaneta Radevska Spirovska lassen in allen Phasen das komplette professionelle Engagement der Künstlerin erkennen. Dieser allumfassende Einsatz der Autorin beruht auf langjähriger Erfahrung, gewonnen in professionellen Modehäusern in Makedonien, durch persönliche Experimentierfreudigkeit und Umsetzung, als auch im Verfahren selbst und im Thema. Thema oder Idee werden nunmehr zur persönlichen Identität der Künstlerin auf allen Daseinsebenen, ausgehend von der Frage der persönlichen Identität innerhalb der gesellschaftlichen Relationen, wobei die Künstlerin sich selbst im Atelier inmitten ihrer Grafiken präsentiert, oder aber weit expliziter – über den Abdruck ihrer Handfläche auf der Fotoapplikation ihres Porträts auf dem grafischen Blatt. Weit ausdrucksvoller präsentiert sie sich jedoch in dieser Grafikserie und im Bezug auf das Bestehen der Welt. Angesichts dieser alles überragenden uralten und ewigen Kontroverse der Geister dieser Welt, bringt Zaneta Radevska Spirovska in ihre Malerei Fragmente literarischer Mittel ein, adäquate Kunde von philosophischem, religiösem und mystischem Wortgut, die wir als kreative Initialen genialer geistiger Arbeiter des menschlichen Gedankens verstehen. Das heisst, sie bringt Text ein, sie bringt Schrift ein. Die künstlerische Darstellung derartig vielschichtiger Themen fordert in jeder Hinsicht, die Elemente in Übereinstimmung zu bringen und ihre Sublimierung in künstlerisch konkretisierten Beziehungen und potenzierten Formen zu erreichen. Wie dies zum Beispiel in „Ataman 1,2,3“ über die Figur erreicht wird, oder in „Es gibt keinen Modus, sich eine vollendete Welt vorzustellen“ anhand konzentrierten und suggestiv expressiven Bemühens.

In der jetzigen Lithographieserie betont die Künstlerin noch eindringlicher die Rolle des Rationellen und Emotionellen, wobei sie einen der thematischen Vielschichtigkeit entsprechenden symmetrisch expressiven Fortschritt erzielt. Der lithographischen Technik, rationellen Aussagen und emotionalen Abstufungen hingegeben, versteht es die Künstlerin, deren einzelne Vorzüge in Übereinstimmung zu bringen oder entsprechend hervorzuheben.

Und auch dieses Thema in „Identität“ korrespondiert mit der Idee von zyklischen Wandlungen von allem in der Welt, als „Zeichen für das Wachstum des Lebens“.

Dieses Thema steht in ebenso enger Verbindung mit dem Ambiente des Studienaufenthaltes von Zaneta Radevska Spirovska und die Erarbeitung ihrer Grafiken in einem für Lithographie spezialisiertem Atelier in München, Deutschland, in eben der Stadt, in der 1797-98 die lithographische Drucktechnik erfunden und von hier aus verbreitet wurde, ein historisches und zivilisatorisches Ereignis, das einen Umbruch darstellte. Die Region von Bayern ist das Gebiet, in der die bekannteste Art lithographischen Gesteins existiert.

Ljuben Paunovski, Kunstkritiker

1. HARMONY, 2004, lithographie
HARMONY, 2004, литографија, 82 X 67
2. Der ATAMAN ... das ganze HIMMELREICH liegt in ihm, 2004,
lithographie
АТМАНОТ ... сета ВСЕЛЕНА е во него, 2004, литографија, 68 X 54

МЕТАМОРМОЗОЗИ ВО КОИ РАСТЕ ЖИВОТОТ – Графичкото творештво на Жанета Радевска Спиrowsка се развива низ две тематски серии: претходните “Просторни Метаморфози” во линорез, и најновата серија Идентитет работена во литографска техника.

Серијата “Метаморфози” во завршната изведба стануваат згуснато населени композиции, испреплетени во густи линиски структури и длабоки колористички тонови, експресивни стилизирани форми и просторни геометриски површини. Тие немаат истакнат доминантен елемент, туку се наметнуваат со целата експресивна, геометриски вибрантна површина и скицозна фгиурација. Метаморфозата базично се одвива во самата структура на ликовните елементи (доминантно бело, црно бело, монохромно или повеќебојно). Потоа во самата композиција во која се повторени исти облици но во различни просторни позиции, и конечно се одвива низ преминувањето и миксањето на елементи од една во друга композиција. Продолжува во доменот на самата техничка изведба со последователни расчленети гравирања на тематската замисла во повеќе графички плочи, кои откако ќе бидат отиснати како самостојни графички лист наречен “Фреска”: како патот од изворот до утоката. И конечно, метаморфозата се третира и на еден генерален тематски план како во циклусите на четирите годишни времиња.

Доследна ила намерата на уметникот во нив да постигне сложен контраст на елементите и експресивна сила на мрежната геометрија, резултат кој умешно е транспонтиран и во текстилниот дизајн.

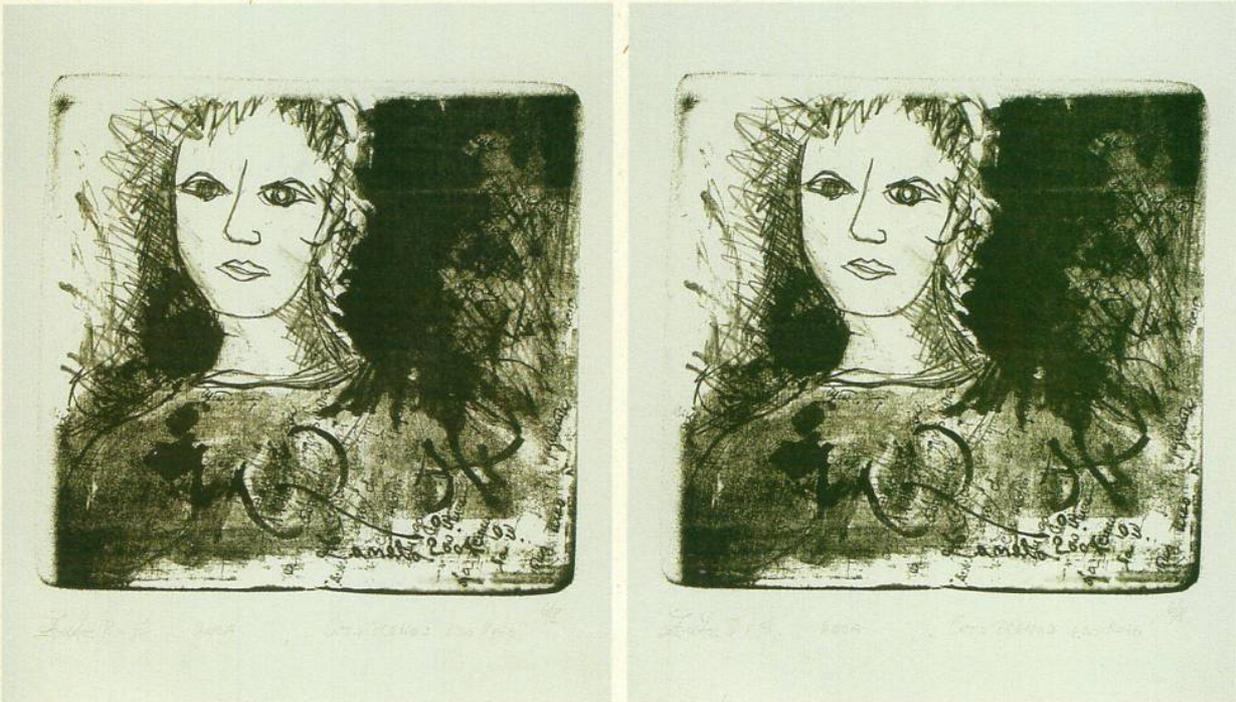
Примената на класичните графички техники во уникатните текстилни креации одпоодамна е осмислено поставен проект на ниво на висок личен креативен ангажман. Примената се одвива на природни материјали од свила и леџ. Креациите на Жанета Радевска Спиrowsка се проследени со комплетен професионален ангажман од раката на уметникот во сите фази. За таквиот капацитет на авторот постои долгогодишно искуство во професионални модни куќи во Македонија, лично експериментирање, но и една длабока семејна традиција во доменот на уметничката таписерија со која нејзината мајка заема истакнато место во македонската култура.

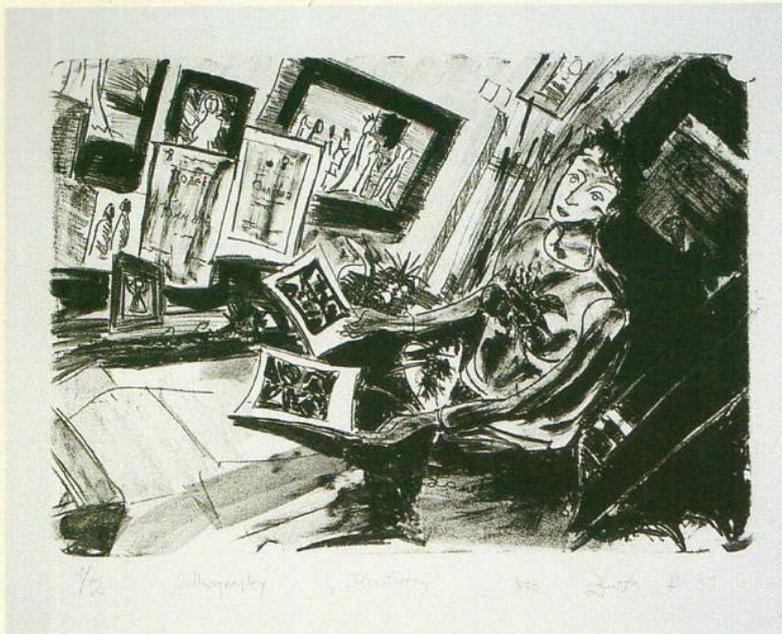
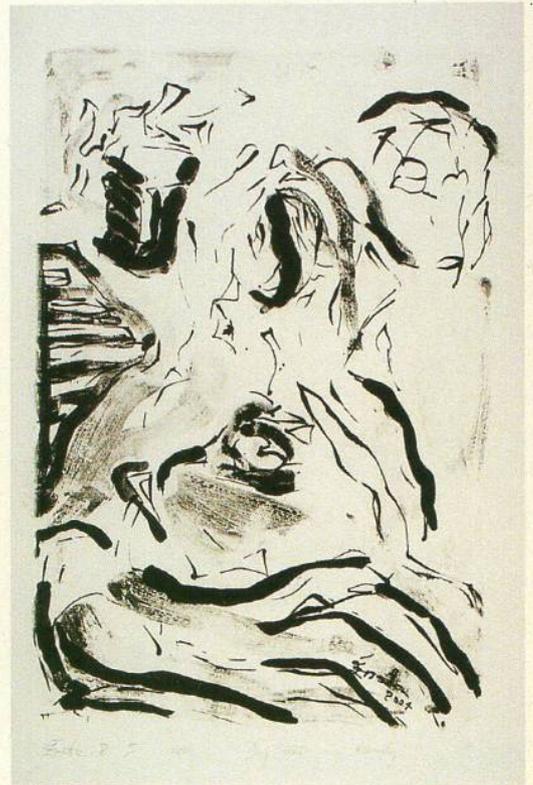
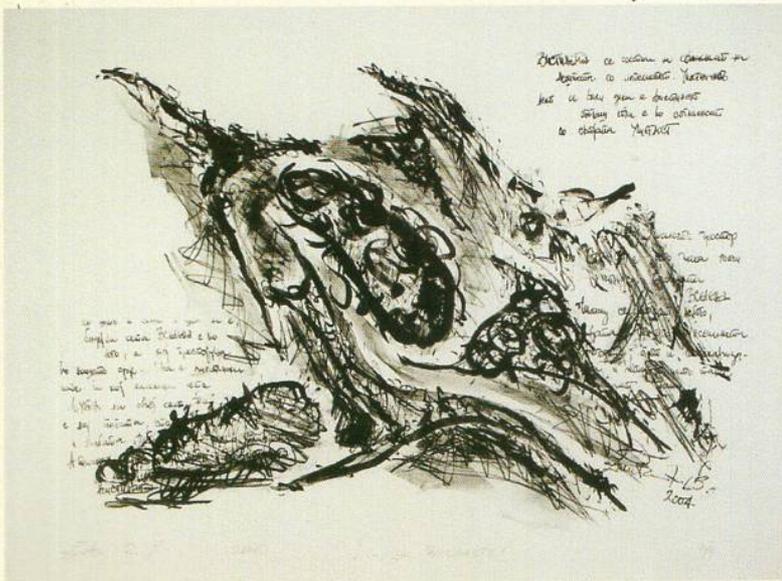
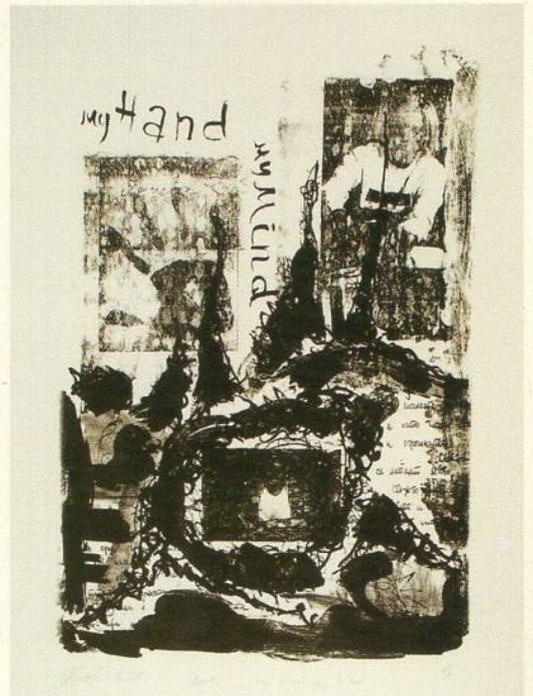
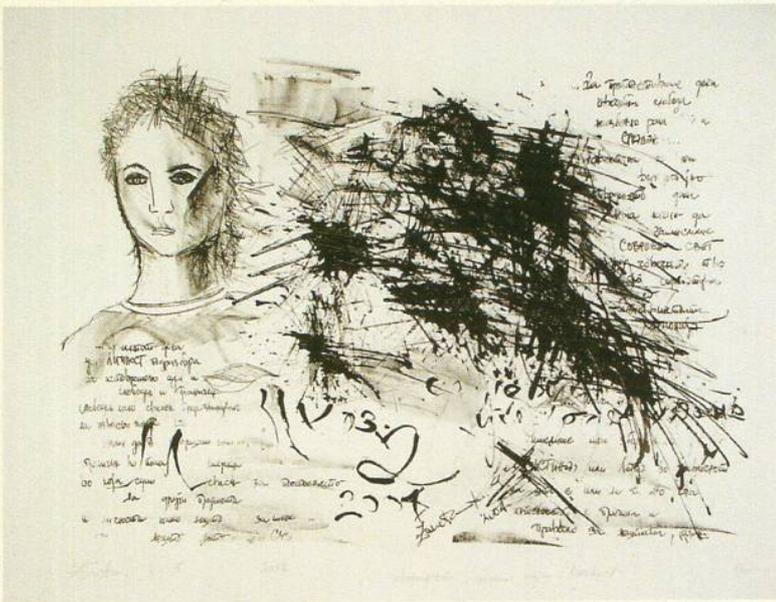
Во серијата на литографии, се најавува процес на сублимирање и конкретизирање и во постапката и во темата. Тема или идеја сега станува личниот идентитет на уметникот по сите основи на егзистенцијата. Од прашањето на личниот идентитет во општествените релации, при што уметникот себеси се прикажува во атељето сред своите графики, или уште поексплицитно – преку физичкиот отисок на дланката на фотоапликацијата на својот портрет врз графичкиот лист. Но најповеќе од сè, во оваа графичка серија и во однос на постоењето на светот? Во однос на оваа највисока прастара и вечна расправа на умовите на човештвото, Жанета Радевска Спиrowsка во сликарското поле внесува фрагменти од литературни средства, адекватни на објави на филозофски, религиозни и мистични Слова, кои ги сметаме за креативни иницијации што ги направиле генијалните умови на човечката мисла. Значи внесува текст, внесува писмо. Ликовниот приказ на вакви сложени теми веќе бара мајоризација на елементите и нивно сублимирање во локовни конкретизирани односи и потенцирани облици. Како што тоа е направено во “Атман 1,2,3” – преку фигурата, или во “Нема начин да замислиме совршен свет” преку сконцентриран и сугестивен експресивен напор. Во досегашнава серија на литографии уметникот ушто појасно ја нагласува улогата на рационалното и емоционалното, при што поставува симетричен експресивен поредок кого го бара оваа тематска сложеност. Податливо да на литографската техника и за рационални искази и за емотивни градации, но и за разновидните средства на гравитирање, уметникот знае да ги усогласи или да ги истакне нивните поединечни предности.

И оваа тема за “Идентитетот” кореспондира со идејата за циклично преобратување на сè во светот, како знак за растење на животот.

Ваквата тема кореспондира и со самиот амбиент на студискиот престој на Жанета Радевска Спиrowsка и изработката на графиките во специјализираното атеље за литографија во Минхен, Германија, во градот во кој 1797-98 година е пронајдена и воспоставена литографската техника на печатење, што е историски и цивилизациски чекор и пресврт, а во Баварската област постои најпознатиот вид на литографски камен.

Љубен Пауновски

1. ... die Tatsache, dass ich eine PERSÖNLICHKEIT bin, 2004, Lithographie
... фактот дека сум ЛИЧНОСТ, 2004, литографија, 97 X 72
2. ... für die Wahrheit, 2004, Lithographie
... за ВИСТИНАТА, 2004, литографија, 97 X 72
3. IDENTITY, 2003, lithographie
IDENTITY, 2003, литографија, 82 X 67
4. MY HAND MY MIND, 2004, lithographie
MY HAND MY MIND, 2004, литографија, 97 X 72
5. MY HART MY FAMILY, 2004, lithographie
MY HART MY FAMILY, 2004, литографија, 97 X 72

ZANETA RADEVSKA SPIROVSKA

Lebenslauf

- Geboren 1959 in Bitola, Makedonien
- 1978-82 Studium der Kunstgeschichte und Archäologie, Universität Skopje
- 1981-86 Studium der Grafik und Modegestaltung, Fakultät für bildende Künste, Skopje, Professoren Avramovski-Gute, Dimitar Miladinov und Dragica Spaic.
- 1981 Stipendium des Textil- und Wollkombinats „Todor Cipovski Merdzan“, Tetovo
- 1986 Mitglied der Gesellschaft bildender Künstler sowie der internationalen Gesellschaft der bildenden Künstler International Association of Art to the United Nations Educational Scientific and Cultural Organization, A.I.A.P.UNESCO mit Sitz in Paris.
- 1986-91 Tätigkeit als selbständige Modegestalterin im Textil- und Wollkombinat Tetovo
- 1991-92 Pädagogikstudium, Fakultät für bildende Künste, Universität Skopje
- 2004 Mitglied der Kunstjury der DLUM – Gesellschaft der bildenden Künstler Makedoniens
- 2004 Jury von New Face 2004, Wahl für das neue Gesicht 2004
- 2003 Instrukteur am Textilinstitut der Universität Hl. Cyrill und Methodius, Skopje, Makedonien

Adresse: Majakovski, br.26, 1000 Skopje, Makedonien
Danzinger Str.3, 85435 Erding, Germany.
Tel.: ++389 2 32 12 624, Mob.: ++ 389 70 24 24 30
e-mail: comprad@mt.net.mk
www.proarts.com.mk/zanetartist
info@proarts.com.mk

Ausgewählte Gruppen – und internationale Ausstellungen

- 2000 Bitola, 3. Internationale Grafikbiennale, Amt, Museum und Galerie.
- 2000 Racibors, Polen, 3. Internationale Grafikbiennale, Zeichnungen, Malerei, Kleinformat und Exlibris.
- 2001 Skopje, Grafikworkshop, Suva Igla, ICON Institut Offene Gesellschaft, Stiftung ProHelvetia.
- 2001 Sofia, Bulgarien, 3. Internationale Grafiktriennale
- 2002 Veles, 1. Internationale Biennale der Kleingrafik, Grafischer Kreis, Kunstsalon, Volksmuseum Veles
- 2002 Veliko Trnovo, Bulgarien, Internationale Kolonie und Ausstellung, Grafik, Kleinformat.
- 2004 Skopje, Makedonien, DLUM, Museum der Stadt Skopje, Jahresausstellung der DLUM
- 2004 Skopje, Makedonien, DLUM, Porträt-Selbstporträt
- 2004 Skopje, Makedonien, DLUM, Porträt-Selbstporträt, Räumlichkeiten der DLUM
- 2005 Skopje, Bibliothek der NUB, „Grafik“, DLUM

Selbständige Ausstellungen

- 2001 Skopje, Museum der Stadt Skopje, Offenes grafisches Studio
- 2002 Skopje, KIZ, Kultur- und Informationszentrum, Grafik, Makedonien
- 2004 Ohrid, Amt für Denkmalsschutz und Volksmuseum Ohrid, Lithographie, Makedonien.
- 2003-04 München, Deutschland, Studienaufenthalt im Münchner Lenbach Künstlerhaus - Steindruck München, Spezialisierung im Fach Lithographie.
- 2004 Südwest-Universität Neophit Rilski, Blagoevgrad, Bulgarien, Grafiken und Modenschau mit Novica Trajkovski
- 2004 Theater Ivan Vazov, Sofia, Bulgarien, Grafiken mit Novica Trajkovski
- 2005 Prima Center Berlin, Germany, Grafiken mit Novica Trajkovski
- 2005 Skopje, Museum für Gegenwartskunst, Grafiken mit Novica Trajkovski

Auszeichnungen

- 2000 Goldplakette *Biljana* für selbständige Modegestalter, Skopjer Messe, Makedonien
- 2001 Anerkennung *Biljana* für erfolgreichen Auftritt auf der Skopjer Messe, Makedonien
- 2002 Goldplakette *Biljana* für selbständige Autoren, Skopjer Messe, Makedonien
- 2002 Aufkaufauszeichnung der National- und Universitätsbibliothek für Grafik, 33. Grafikjahresausstellung der DLUM, Skopje, Makedonien

Private Studienreisen:

Italien, Frankreich, Schweden, Österreich, Bulgarien, Türkei, Griechenland, Deutschland.
Tätig als freischaffende Künstlerin mit eigenem Atelier für Grafik und unikale Textilien.

ЖАНЕТА РАДЕВСКА СПИРОВСКА

Биографија

- 1959 Родена во Битола, Македонија
1978-82 Студии Историја на уметност со археологија, Универзитет Скопје
1981-86 Студии Графика и модно креирање, Факултет за ликовни Уметности, Скопје, кај професорите Драгутин Аврамовски – Гуте, Димитар Малиданов и Драгица Спаиќ
1981 Стипендија, Текстилен волнарски комбинат Тодор Циповски Мерџан, Тетово
1986 Станува член на ДЛУМ и меѓународното друштво на ликовни уметности International Association of Art to the United Nations Educational Scientific and Cultural Organization, A.I.A.P.UNESCO со седиште во Париз.
1986-91 Работи како самостоен креатор во Волнарскиот Комбинат Тетекс-Тетово.
1991-92 Студии Педагогија, Факултет за ликовни уметности, Универзитет Скопје.
2004 Член на Уметничко жири на ДЛУМ.
2004 Жири на New Face 2004, избор за ново лице на 2004.
2003 Инструктор на Институтот за текстил на Универзитетот Св. Кирил и Методиј, Скопје, Македонија

Adresa: Majakovski br. 26, 1000 Skopje, Makedonija,
Danziger str. 3, 85435 Erding, Germany
Tel: +389 2 321 2624, Mob: +389 70 242430
e-mail: comprad@mt.net.mk
www.proarts.com.mk/zanetartist
info@proarts.com.mk

Селектирани групни и интернационални изложби

- 2000 Битола, 3-то Меѓународно графичко биенали, Завод, Музеј и Галерија.
2000 Рачиборз, Полска, 3-то Меѓународно биенале на графика, цртеж, мал формат и екслибрис.
2001 Скопје, Графичка работилница, Сува игла, ICON Институт Отворено Општество, фондација Prohelvescia
2002 Велес, 1-во Меѓународно биенале на мала графика, Графички круг, Ликовен салон, Народен музеј – Велес.
2002 Велико Трново, Бугарија, Меѓународна колонија и изложба, графика, мал формат.
2004 Скопје, Македонија, ДЛУМ, Музеј на град Скопје, Годишна изложба на ДЛУМ.
2004 Скопје, Македонија, ДЛУМ, Портрет – Автопортрет
2004 Скопје, Македонија, ДЛУМ, Портрет – Автопортрет, простории на ДЛУМ
2005 Скопје, Библиотека НУБ, Графика – ДЛУМ

Самостојни изложби

- 2001 Скопје, Музеј на град Скопје, Отворено графичко студио
2002 Скопје, КИЦ, Културно информативен центар, графика, Македонија
2004 Охрид, Завод за заштита на спомениците на културата и народен Музеј на Охрид, литографија, Македонија
2003-04 Минхен, Германија студиски престој во Munchener Lenbach Künstlerhaus – Steindruck Munchen, на специјализирање на Литографија
2004 Југозападен Универзитет Неофит Рилски, Благоевград, Бугарија, графички и модна ревија со Новица Трајковски
2004 Театар Иван Вазов, Софија, Бугарија, графички со Новица Трајковски
2005 Prima Centar Berlin, Germany, графички со Новица Трајковски
2005 Скопје, Музеј на современа уметност, Скопје, графички со Новица Трајковски

Награди

- 2000 Златна Плакета Билјана за самостојни креатори, Скопски Саем, Македонија
2001 Благодарница Билјана за успешен настап, Скопски Саем, Македонија
2002 Златна Плакета Билјана за самостојни автори, Скопски Саем, Македонија
2002 Откупна награда на Народна Универзитетска Библиотека за графика, 33-та годишна графичка изложба на ДЛУМ, Скопје, Македонија

Приватни студиски иажувања

Италија, Франција, Шведска, Австрија, Бугарија, Турција, Грција, Германија
Работи како слободен уметник во свое атеље на графика и уникатен текстил.

Издавач: Прима Центар, Берлин и Музеј на Современа Уметност, Скопје. За издавачот: Јован Балов и Емил Алексиев. Предговор: Љубен Пауновски. Превод на германски: Барбара Утевска. Фото: Станимир Неделковски и Новица Трајковски. Дизајн: Жанета Радевска и Новица Трајковски. Реализација на дизајн: Стефан Костаров. Печат: Фонко, Скопје. Тираж: 500. Реализација на каталогот и проектот го помогнаа: Прима Центар, Берлин, Музеј на Современа Уметност, Скопје, КОМПРАД - Давина, Скопје. Herausgeber: Prima Center Berlin, Germany, Jovan Balov. Museum für Gegenwartskunst, Skopje, Makedonien, Emil Aleksiev. Text: Ljuben Paunovski. Übersetzung ins Deutsche: Barbara Utevska. Photographie: Stanimir Nedelkovski, Novica Trajkovski. Design: Zhaneta Radevska, Novica Trajkovski. Realisation des Designs: Stefan Kostarov. Druck: Fonko, Skopje. Auflage: 500 exemplare. Каталогизација и публикација: Народна и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ - Скопје 75.036.1 (497.7)(06.064) Трајковски, Н. 76.036.1 (497.7)(06.064) Радевска Спировска, Ж.

NOVICA TRAJKOVSKI

LIEBE ACRYL AUF LEINWAND

17. 06. 2005 – 30. 06. 2005 PRIMA CENTAR BERLIN

ЉУБОВ АКРИЛ НА ПЛАТНО

15. 07. 2005 – 31. 08. 2005 МУЗЕЈ НА СОВРЕМЕНА УМЕТНОСТ

MALEREI DER REINEN MYSTISCHEN IMAGINATION – Novica Trajkovski malt in Zyklen. Meiner Ansicht nach ist die Triebkraft für sein Schaffen die Idee, dass der Mensch nicht allein ist in der ihn umgebenden Welt, und dass die Natur nicht „tot“ ist. Dass nichts geradlinig ist und dass Glaube und Imagination Lebenssäfte sind, nicht nur religiöse Folklore. Dass das Wachsein vom Schauen lebt, die Menschen von Illusionen. Trajkovski erreicht bereits in sehr frühen Jahren höchste Meisterschaft durch seine Konzentration auf das Charakterliche in seinen realistischen Porträts. In der makedonischen zeitgenössischen Kunst ist Novica Trajkovski der einzige, der das Porträt zum thematischen Kunstprojekt erhebt. In den übrigen, in Zyklen gruppierten Themen seiner Malerei („Zwischen Traum und Wirklichkeit“, „Aus den Augen des Engels“, „Erwachen“, „Landschaften“, „2000 Jahre Christentum“, „Reisende“) ist es ihm gelungen, eine klare und authentische Stilbesonderheit religiösen Symbolismus zu schaffen, ohne entscheidende Abhängigkeit von einem konkret historischen oder gegenwärtigen Stil.

Novica Trajkovski ist ein Künstler der Synthese im breiten globalen Sinne. Er zeigt keinerlei Neigung für konzentrierte und damit auch explosiven Frage und Lebensthemen. Im eigentlichen gibt es keine einzige Szene aus dem realen Leben. Er denkt über das Bild der Welt nach, über das Leben in der Welt, über das Bild in der inneren Welt des „Fürstentums“ im Menschen („das Haus des Menschen ist kein geografischer Ort, sondern eine Ganzheit“). Von dorther begibt er sich über in Hinsicht auf Atmosphäre und Bedeutung symbolische Szenen nach unten, in die äussere Existenz des Menschen und sein Umfeld. Dabei basieren die kompositionellen Inhalte auf wirklichen oder astralen Formen, ambientalen Räumen, üppigen Landschaften, arkadischen und religiösen Landstrichen und Motiven; auf figurativer oder astraler Visualisierung von Engeln, religiösen Gegenständen, Zeichen und Symbolen; leuchtende Sensationen und diffuse Phänomene, reiche Abstufungen von hellen Schatten. Alles befindet sich in einem betont religiösen Symbolismus. Der Kontrapunkt zwischen dem banal gewordenen materiellen Leben und die parallele spirituelle Aura, die gleichzeitig besteht (ohne Rücksicht darauf, ob wir sie als mentale Hülle fühlen oder als totales Nichtvorhandensein) ist für Novica Trajkovski einfach Obsession, Besessenheit, Verschmelzung, aber – was sehr interessant ist – auch rationale Hingabe. Die strengen realistischen Elemente im Gegensatz zu den grossen magisch-diffusen Partien, die Hell-Dunkel-Kontraste und die astrale Anwesenheit der Engel und göttlichen Kräfte stellen in den Bildern Trajkovskis diesen kreativen Kontrapunkt her: Traum-Wirklichkeit, wirklich-unwirklich, bekannt- unbekannt, verständlich-rätselhaft (nicht aber hässlich), konkret-imaginär, materiell-immateriell, fest-fluid. Daher ist in dieser Malerei die Astronomie in der Astrologie enthalten, die Wissenschaften Physik und Psychoanalyse in der Mystik, die Philosophie in der Theologie. Daher herrscht in dieser Malerei von Idee, Geschichte und Botschaft tiefer Frieden und ruhiger Aktivismus. Daher ist das Tageslicht leuchtend (farbliche Üppigkeit), nicht aber kalt. Als wären die himmlischen oder natürlichen Kräfte an der Grenze eines gewaltigen Überfließens. Das farbgestalterische Können ist unbestritten, wie auch die zeitweilige, fluoreszierende Glasur des Kolorits bewusst eingesetzt wird.

Das heisst, diese Malerei geschieht nicht an der Peripherie des Verstandes, sondern ist bemüht - trotz des unvollendeten Bewusstseins und des unvorhersehbaren Unterbewusstseins, das die Menschheit derartig dominiert - mit seiner lebenserhaltenden Lichtaura zu bestechen. Es ist, als sähen wir das mögliche Bild der Überlegung von Bela Hamvas, dass das Leben in der heutigen Form in der Dämonologie dieser bestehenden Vorherrschaft aus der Unterwelt des Bewusstseins zu suchen ist. Die Errettung der Welt jedoch spielt sich in dieser geringfügigen und individuellen Lichtaura ab, die da Freiheit heisst, Imagination, „Lebensplan“. Die künstlerisch dargestellte Welt des Novica Trajkovski weist eine gewisse Analogie mit dem „lebendigen Kontakt“ des Emanuel Swedenborg mit seiner Himmelsaura und den Engeln auf. Swedenborg ist in seinen Schriften mitunter derart religiös und mystisch, andererseits aber auch so imaginativ und auch machtlos. Aufgrund dieser Kontrapunkte ist Swedenborg nicht in der Lage, eine neue Kirche für die Menschheit zu schaffen, aber er niemand kann bei seinen direkten Gesprächen mit den Engeln gleichgültig bleiben. Novica Trajkovski verweilt nicht nur bei den astralen, immateriellen Engeln, sondern er weist sie explizit auch als Menschen der Gegenwart aus. Die Pointe liegt darin, dass das Leben niemals von der Lichtaura verlassen werden kann, weder als Astralverbindung noch als Mensch gewordenen Überbewusstsein (Engel im Schatten). Die Sublimierung dessen geschieht mit dem Zyklus „Aus den Augen des Engels“: nichts ist nur heilig, sondern immer auch natürlich; der Schnittpunkt befindet sich im Sonnenkreuz, dort befindet sich auch die dualistische Aussöhnung: als Himmelsfenster oder als weises Auge! Eine Semiotik, die sich - ausgehend von den natürlichen Sensationen - über Glaubens- und mystische Symbole bis hin zu Mensch gewordenen lebendigen „direkten Botschaftern Gottes“ bewegt.

Die ihn motivierende Erkenntnis und Inspiration ist die seelische Beflügelung durch wohlgemeinten Glauben und Glaubenssysteme, Mythen und Weissagungen der kollektiven geistigen Tradition der Welt, bis hin zu den heutigen Gurus als theologische Mystiker der „spirituellen Synthesen und des mystischen Praktizismus“. Der Künstler stellt sie in eine gestalterisch stille Polarisation von Gut und Böse, wobei er der Natur, in die der Mensch unweigerlich eingetaucht ist, die höchste alchemistische Macht als Heilerin zuschreibt. Das heisst, ausser in seinen Porträts betont der Künstler in den anderen Themen die Allgegenwärtigkeit von Phänomenen, in deren Innern sich der Mensch als ein kleines Teilchen bewegt, noch immer als Mikrokosmos, nicht aber als Mikrotheos, sichtbar und verbarrikadiert hinter Wünschen und Hoffnungen, während das Licht und das ganze Himmelsreich um sein Leben kämpfen – eine gleichgültige, allgegenwärtige und stille Weisheit.

Ljuben Paunovski, Kunstkritiker

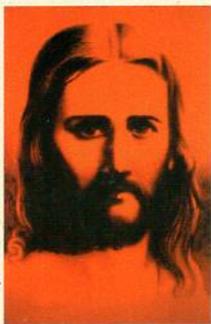
LIEBE – ACRYL AUF LEINWAND (120 X 90), 2005

СЛИКАРСТВО НА ЧИСТА МИСТИЧНА ИМАГИНАЦИЈА – Новица Трајковски слика во циклуси. Според моето видување нивен стожер е идеата дека човекот не е сам во сеопфатниот свет, и дека природата не е “мртва”. Дека не е ништо еднолинијно, и дека верата и имагинацијата се животни сокови, а не само религиозен фолклор. Дека Будноста живее од видување, а луѓето од привиди. Трајковски многу рано достигна врвно мајсторство на фокусирана карактерност во реалистичното портретирање. Во македонската современа уметност Новица Трајковски е единствен пример кој портретирањето го има поставено како тематски творечки проект. Во останатите сликарски теми, групирани во циклуси (“Меѓу сонот и јавето”, “Од очите на ангелот”, “Будење”, “Пејзажи”, “2000 години христијанство”, “Патници”), изгради јасна и автентична стилска особеност на еден верски симболизам, без пресудна зависност од конкретен историски или тековен стил.

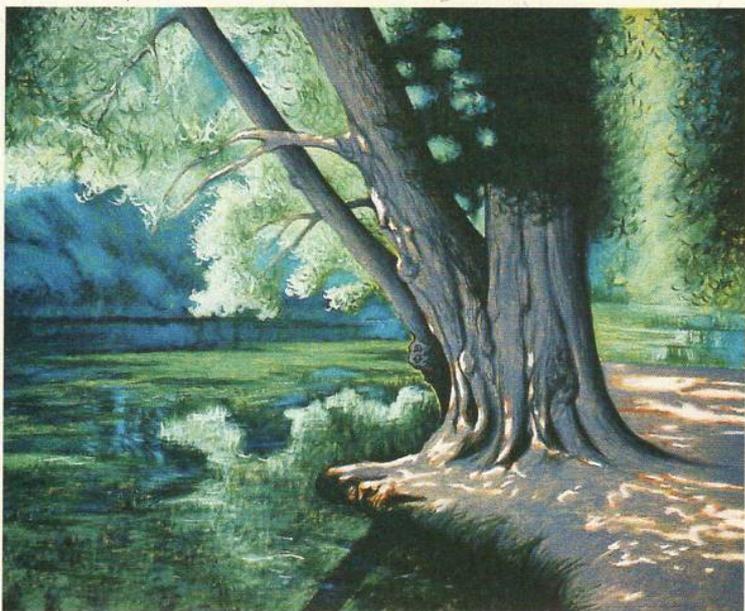
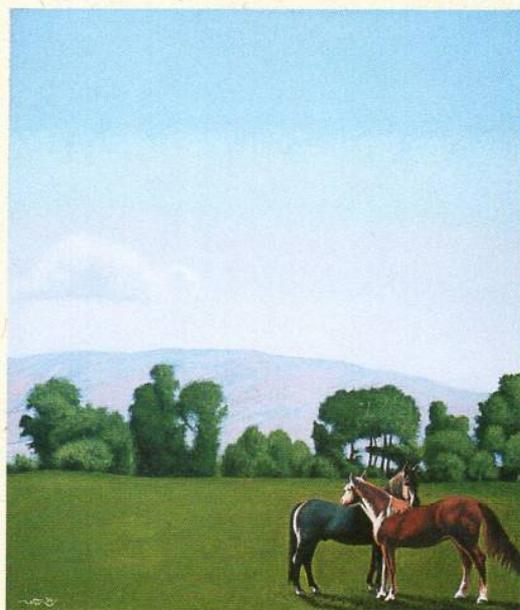
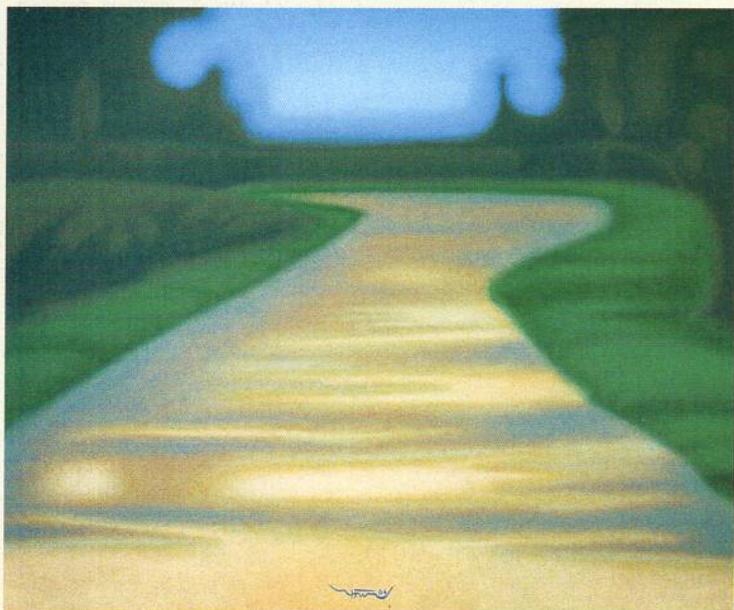
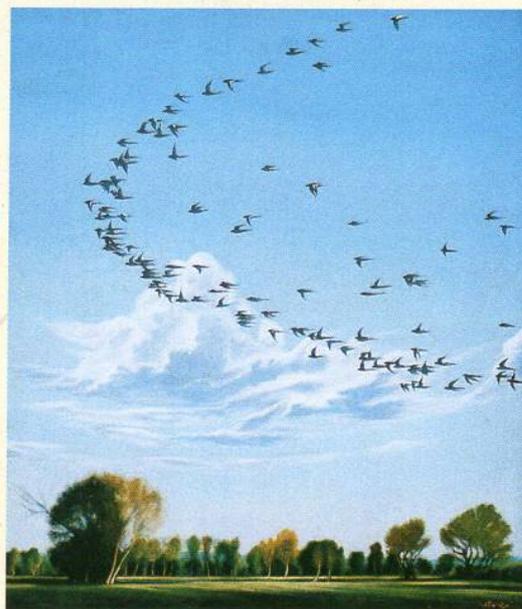
Новица Трајковски е уметник на синтези во широки глобални мисли. Нема афинитет за сконцентрирани а со тоа и експлозивни прашања и теми од животот. Всушност нема ниедна сцена од реалниот живот. Тој размислува за сликата на Светот, за животот во Светот, за сликата во внатрешниот свет на “Кнезовскиот претстол” во човекот (“домот на човекот не е географско место, туку целината”). Потоа оттаму слегува долу, во надворешната егзистенција на човекот и околината преку симболистички сцени и по атмосфера и по значење. Притоа композициските содржини се темелат на стварни или астрални облици; амбиентални простори; бујни пејзажи; л аркадски и религиозни предели и мотиви; фигуративна или астрална визуелизација на Ангели; верски предмети, знаци и симболи; светлосни сензации и дифузни феномени; богато градирање на светлосни сенки. Сè е во еден нагласен верски симболизам. Котрапунктот меѓу избанализираниот материјален; живот и паралелната спиритуална аура која истовремено постои (без разлика дали ние ја чувствуваме како ментална наметка или како тотално отсуство) за Трајковски просто е опсесија, опседнатост, поистоветување но, што е многу интересно, и рационална посветеност. Строгите реалистични елементи наспроти големите магично-дифузни партии, темно-светли контрасти и астралната присутност на Ангелите и Божествените сили, во сликите на Трајковски го остваруваат тој креативен контрапункт: сон-јаве, стварно-нестварно, познато=непознато, разбирливо-загадочно (но не грдо), конкретно-имагинарно, материјално-нематеријално, цврсто-флуидно. Затоа за ова сликарство астрономијата е содржана во астрологијата науката-физиката и психоанализата во мистиката, филозофијата во теологијата. Затоа во ова сликарство на идеја, приказна и порака, владее мир и спокоен активизам. Затоа дневната светлост е сјајна (колоритен раскош) но не и студена. Како Небесните или природните сили да се во балансот на нивното големо излевање. Колористичкото мајсторство е неспорно, како што е неспорно повремениот свесно флуоросцентно глазирање на колоритот.

Ова сликарство значи не се случува во подножјето на разумот, туку настојува да бодe во неговата светлосна аура која го одржува животот и покрај несовершената свест и непредвидливата потсвест, толку доминантно присутни во жовештвото. Како да ја гледаме можната слика на промислата на Бела Хамваш, дека животот во денешниот облик е во демонологијата на таа присутна предоминантност од подножјето на свеста, а светот-спасение се одвива во онаа малцинска и индивидуална светлосна аура која се вика слобода, имагинација, “животен план”. Сепак сликарскиот свет на Новица Трајковски има поизвесна аналогност со “живиот контакт” на Емануел Сведенборг со Небесната светлосна аура, со Ангелите. Сведенборг во своите записи на момени е толку религиозен и мистичен, на моменти толку имагинативен, на моменти толку обезмокен. Поради овие контрапункти Сведенборг не успева да формира нова Црква за човештвото, но никого не остава рамнодушен со своите директни разговори со Ангелите. Новица Трајковски не се задржува само на астралните нетелесни Ангели, туку експлицитно ги прикажува и како современи луѓе. Поентата е во тоа дека животот никогаш не е напуштен од светлосната аура ниту како астрална врска ниту како очовечена надсвест (Ангел во сенка). Сублимацијата на тоа се случува со циклусот “Од очите на ангелот”: ништо не е само свето, туку е и природно; нивниот пресек е во сончевиот крст, а таму е и нивното дуалистичко измирување како Небесен прозорец или како мудро око! Семиотика која се движи од природните сензации, преку верски и мистични симболи, до очовечени, живи “директни гласници на Бога”

Сознанијата инспирација која го мотивира е душевниот занес од добронамерни верувања и верски системи, митови и пророрштва од колективната светска духовна традиција, па се до денешните гуруа како теолошки мистици на “спиритуални синтези и мистичен практицизам”. Нив уметникот сепак ги поставува во една сликарски тивка поларизација на доборот и злото, при што врховната алхемиска моќ како исцелителност и ја дава на природата во која човекот е неизбежно втопен. Значи, освен во портретите, во другите теми уметникот ја нагласува сеопфатноста на феномени, во која утроба како нејзин мал примерок се движи човекот. Сè уште како микрокосмос а не како микрогеос. Видлив и забарикадиран во желби и надежи додека за неговиот живот се бори светлината и целата Небесна – рамнодушна, сеприсутна и тивка мудрост.

ЉУБОВ – АКРИЛ НА ПЛАТНО (120 X 90), 2005

1. LIEBE – ACRYL AUF LEINWAND (120 X 90), 2004
ЛЪУБОВ – АКРИЛ НА ПЛАТНО (120 X 90), 2004

2. LIEBE – ACRYL AUF LEINWAND (120 X 90), 2004
ЛЪУБОВ – АКРИЛ НА ПЛАТНО (120 X 90), 2004

3. LIEBE – ACRYL AUF LEINWAND (120 X 90), 2004
ЛЪУБОВ – АКРИЛ НА ПЛАТНО (120 X 90), 2004

4. LIEBE – ACRYL AUF LEINWAND (105 X 90), 2004
ЛЪУБОВ – АКРИЛ НА ПЛАТНО (105 X 90), 2004

5. LIEBE – ACRYL AUF LEINWAND (105 X 90), 2004
ЛЪУБОВ – АКРИЛ НА ПЛАТНО (105 X 90), 2004

NOVICA TRAJKOVSKI

- 1962 Geboren am 21.12. im Dorf Ilinden, Skopje
 1982-87 Studium an der Fakultät für bildende Kunst Skopje
 1988 Abschluss des Studiums, Abteilung Malerei in der Klasse von Rodoljub Anastasov
 1991 Mitglied der DLUM, lebt und arbeitet in Skopje

Selbständige Ausstellungen

- 1986 Stip „Porträts“, Haus der Kultur „Aco Sopov“
 1989 Bitola Haus der Armee
 Ohrid Haus der Armee
 1991 Skopje- Galerie des MKC
 Skopje – Haus der Armee
 Bitola Kunstgalerie „Mosha Pijade“, gemeinsame Ausstellung mit Vanco Jakov
 1992 Skopje – „Studio B“
 Skopje „Porträts von Zeitgenossen“ Museen von Makedonien
 1993 Skopje – „Porträts von Zeitgenossen“, Kunstgalerie „Mosha Pijade“
 1996 Skopje „Porträts“
 Museen von Makedonien
 1997 Skopje „Zwischen Traum und Wirklichkeit“, Museum der Stadt Skopje
 2000 Skopje – „2000 Jahre Christentum“, KIZ
 2001 Skopje „Treffen mit dem Engel“, Museum der Stadt Skopje
 Skopje, nas. Ilinden – anlässlich des Todestages des Dichters Dragi Kruskarovski Skopje, Ausstellung im Rahmen der Messe der lokalen Selbstverwaltungseinheiten der Republik Makedonien
 2002 Varna (Bulgarien) – „Erwachen“, Galerie Kavalet (Artrium)
 Varna (Bulgarien) „Erwachen“, Galerie Kavalet (Hotel Palas)
 Berlin „Erwachen“ Galerie im Zentrum für Zusammenarbeit der Länder Südosteuropas
 2003 Berlin Palast des Löwen Skopje
 2004 Sofia Volksversammlung – Parlament der Republik Bulgarien,
 2004 Südwestuniversität Neofit Rilski, Blagoevgrad, Bulgarien, Grafiken und Modenschau mit Novica Trajkovski
 2004 Theater Ivan Vazov, Sofia, Bulgarien, Grafiken
 2005 Prima Centar Berlin, Deutschland, Grafiken mit Novica Trajkovski
 2005 Skopje, Museum der zeitgenössischen Kunst mit Novica Trajkovski

Gruppenausstellungen

- 1988 Skopje – Ausstellung der diplomierten Studenten der FLU
 1989 Skopje – Jugendbiennale, MSU
 Bitola – Novemberausstellung der DLUM, als Gast
 1991 Skopje – Jugendbiennale, MSU
 Skopje - Ausstellung der neu angenommenen Mitglieder der DLUM
 1993 Skopje – Jugendbiennale, MSU
 1994 Skopje – „Kleinformat“ der DLUM, KIZ
 Skopje – Wintersalon der DLUM
 Galerie Daut Pashin Amam
 Kumanovo – Kolonie Kumanovo
 Kunstgalerie Kumanovo
 1995 Skopje – Meister des Porträts, Galerie „Stobi“
 Skopje – Zeichnungen der DLUM, MUB
 „Kliment Ohridski“
 1996 Skopje – 50 Jahre DLUM, Galerie Daut Pashin Amam
 Skopje – Porträts von Schriftstellern der DPM. KIZ
 1998 Skopje – Wintersalon der DLUM, Galerie Daut Pashin Amam
 1999 Skopje – Kleinformat, KIZ
 Skopje – Kleinformat, Salon DLUM
 2000 Ohrid – Kunstkolonie, Hotel „Borik“
 2001 Skopje – Porträt – Selbstporträt, Salon DLUM
 Skopje – Jahresausstellung der DLUM, Museum der Stadt Skopje – „Grosse Rahmung“; MSU Aachen, Deutschland, - Kunstroute Aachen, Produzentengalerie „Atelier 21“, „Der Weg der neuen makedonischen Kunst“ gemeinsam mit: J.Balov, D.Basevski und I.Teodosievski
 Skopje – Jahresrevueausstellung der DLUM

НОВИЦА ТРАЈКОВСКИ

- 1962 Роден на 21.12. во с. Илинден, Скопје
1982-87 Студира на Факултет за ликовна уметност - Скопје
1988 Завршува ФЛУ - Скопје, отсек сликарство во класата на проф. Родољуб Анастасов
1991 Член е на ДЛУМ Живее и работи во Скопје

Самостојни изложби

- 1986 Штип - "портрети, Дом на културата "Ацо Шопов"
1989 Битола - Дом на АРМ
Охрид - Дом на АРМ
1991 Скопје - галерија на МКЦ
Скопје - Дом на АРМ
Битола - Уметничка галерија "Моша Пијаде", заедничка изложба со Ванчо Јаков
1992 Скопје - Студио "Б"
Скопје - "Портрети на современици", Музеите на Македонија
1993 Скопје - "Портрети", Уметничка галерија "Моша Пијаде"
1996 Скопје - "Портрети", Музеите на Македонија
1997 Скопје - "Меѓу сонот и јавето", Музеј на град Скопје
2000 Скопје - "2000 години христијанство", КИЦ
2001 Скопје - "Средба со ангелот", Музеј на град Скопје
Скопје, нас. Илинден - по повод годишнина од смртта на поетот Драги Крушкарски Скопје - изложба во рамките на саемот на локалните самоуправи на РМ
2002 Варна (Бугарија) - "Будење", галерија Кавалет (Артриум)
Варна (Бугарија) - "Будење", галерија Кавалет (хотел "Палас")
Берлин - "Будење", галерија на Центарот за соработка со земјите од југоисточна Европа
2003 Берлин - Палата на Лав - Скопје, Музеј на Современа Уметност
2003 Благоевград - Бугарија - Американски универзитет
2003 Мелник - Бугарија
2004 Софија Народно Собрание-Парламент, Бугарија
2004 Југозападен Универзитет Неофит Рилски, Благоевград, Бугарија - заедно со Жанета Радевска
2004 Народен театар Иван Вазов, Софија, Бугарија - заедно со Жанета Радевска
2005 Прина Центар, Берлин, Германија - заедно со Жанета Радевска
2005 Музеј на Современа Уметност, Скопје - заедно со Жанета Радевска

Групи изложби

- 1988 Скопје - Изложба на студенти дипломци на ФЛУ
1989 Скопје - Биенале на млади, МСУ
Битола - Ноемвриска изложба на ДЛУМ, како гостин
1991 Скопје - Биенале на млади, МСУ
Скопје - Изложба на новопримените членови на ДЛУМ
1993 Скопје - Биенале на млади, МСУ
1994 Скопје - "Мал формат" на ДЛУМ, КИЦ
Скопје - Зимски салон на ДЛУМ, Галерија Даут Пашин Амам
Куманово - Кумановска колонија, Уметничка галерија Куманово
1995 Скопје - Мајстори на портрети, Галерија "Стоби"
Скопје - Цртежи на ДЛУМ, МУБ "Климент Охридски"
1996 Скопје - 50 години ДЛУМ, Галерија Даут Пашин Амам
Скопје - Портрети на писатели од ДПМ, КИЦ
1998 Скопје - Зимски салон на ДЛУМ, Галерија Даут Пашин Амам
1999 Скопје - Мал формат, КИЦ
Скопје - Мал формат, Салон на ДЛУМ
2000 Охрид - Ликовна колонија, хотел "Борик"
2001 Скопје - Портрет - автопортрет, Салон на ДЛУМ
Скопје - Годишна изложба на ДЛУМ, Музеј на град Скопје
2002 Скопје - Зимски салон на ДЛУМ, МСУ
Скопје - "Толемосто вратување", МСУ Ахен (Германија) - Уметничка рута на Ахен, продуцентска галерија "Атеље 21", "Патеката на новата македонска уметност", заедно со : Ј.Балов, Д.Башески и И. Теодосиевски
Скопје - Годишна ревијална изложба на ДЛУМ